

### Mostno novica.

Strahna nesreča na zapadni strani mesta, ko je eksplozija naravnih plin. Dva oseb ubitih.

### HIŠE V RAZVALINAH.

Devet oseb med njimi dve ženske in sedem otrok je zginilo v pondeljek zvečer svoje življenje, ko je nastala strašna eksplozija v hiši na 11616 W. Madison ave. Razstrelba se je pripetila v pondeljek ob 6:05 zvečer, pravkar ko so štiri družine v tej hiši pripravljale na večerjo. Ko se je pripetila razstrelba, pravijo, da je bilo videti kot da bi bila cela hiša dvignjena visoko v zrak, nakar jo zopet padla na tla in bila v trenutku kup razvalin. Štiri družine so stanovale v hiši, in večinoma so bili ubiti otroci. Med ubitimi so Magdalena Piatka, 34 let stara, Josip Piatka 18 mes., Jakob Piatka, 6 tednov star, Susie Piatka 7 let, Margareta Piatka, 5 let, Michael Haner, 4 leta, Mari Engst 4 leta, Mrs. Ana Haner, 35 let, Tony Haner, 7 let, Ranjeni so: Henry Haner, 40 let, Henry Haner jr. 11 let, glavo prebito, Adam Halbman, 28 let, prsa steta, Mrs. Ana Halbman, 27 let, teške notranje poškodbe in opekline, Elizabeta Halbman, 8 let, notranje poškodbe. Bo najbrž umrla. Barbara Halbman, 9 let stara, opekline, John Engst, 38 let, zlomljena noga in druge poškodbe, John Piatka, 40 let, teške poškodbe, Elizabeta Engst, 8 let, notranje poškodbe.

Državni maršali, ki so preskušali strašno razstrelbo, ki je trem družinam pobrala vse otroke in ubila dve materi, so se v sredo izjavili, da razstrelba ni nastala radi naravnega plina, pač pa radi dinamita ali nitroglicerina. Razstrelba je bila prebuda, da bi bila povzročena od plina. Državni ognje-gasni maršali so se mudili ves terek in vso sredo na razvalinah, da bi dognali natančne vzroke, kar je pa silno težavno, ker je cela hiša popolnoma porušena. V četrtek se je pričela koronerska preiskava. Koronerja dolžnost je zvaliti krivdo na gotovo osebo ali kompanijo. Druga poročila trdijo, da je The City Ice Delivery Co. poklicala kakih dvajset minut pred razstrelbo plinovo družbo, da pride popraviti pretrto cev od plina, kjer je plin utajal. Nedostatek plinove pipe se je nahajal ravno nasproti podrti hiše. Toda eno minuto potem, ko so prišli delavci od plinove družbe na lice mesta, je nastala razstrelba. Direktor javne službe Mr. Sidlo, trdi, da je razstrelba od nitroglicerina. Ognje-gasni in policisti so delali dva dni na gorečih razvalinah, in dvanaest ur po razstrelbi so potegnili še dvojice mrtvih trupel izpod razvalin. Razstrelba se je čutila 40 blokov naokoli. Nekemu kegljavec na W. 217. cesti je razstrelba iztrgala kroglo iz rok, da mu je ušla pod nogami in ga skoro pobila na tla. Kegljavec je mislil, da se kdo norčuje z njega, in je pretopel svojega tovarša na kegljišču. Šele pozneje je zvedel za pravi vzrok.

V sredo zgodaj zjutraj je eksplozija električna conduit napeljava, ki prekrbuje osrčje Clevelanda, trgovsko središče v sredi mesta z elektriko. Vsa električna moč in razsvetljava je bila mahoma popolnoma ustavljena od W. 7. ceste do 22. ceste med Hamillton, St. Clair, Superior, Euclid in Central ave. Druge nesreče ni bilo kot, da je prišlo do eksplozije delavcev ob delu na en-

ali dva dneva, ker tovarne v tem okraju nimajo elektrike. Velike kompanije z mlekomo niso mogle v sredo dovažati mleka. Vsi veliki uradi v mestu so morali poslovati pri svetlobi sveč. Nekaj časa je grozilo da se zastane celo pošta. Poštar pa je dal kupiti takoj 3000 sveč za pošto, in delo je šlo počasi vendar le naprej. Skoda, ki jo je trpela trgovina in plača, ki so jo zgubili delavci, znaša do \$100.000. Razstrelba se je pripetila na takozvanem Vinegar Hill, 30 podzemskih električnih kabljev je bilo pretrganih.

V mestu se kuje postava, ki bo dovolila gostilne imeti do ene zjutraj odprte, dočim se bo eno uro pozneje odpiralo kot sedaj.

17. mest je dosedaj glasovalo po državi Ohio za mokro in suho, in vsa mesta so glasovala z malo večino za suho. To so mesta, ki ne štejejo nad 2000 prebivalcev.

Mesto Cincinnati je dovolilo \$3.000.000, da se pomaga brezposelnim. Sprejeti bodoje razna mestna dela. Kaj takega bi bilo ugodno in prav potrebno tudi za Cleveland.

Stephen Young, državni poslanec iz Clevelanda, namerava po novem letu predložiti v Columbusu zakonski načrt, glasom katerega bo vsaka oseba, ki je bila zaprta in sojena, toda nedolžnim spoznana, lahko tožila državo Ohio na odškodnino.

Naše naročnike in čitatelje posebno opozarjamo na oglas Beno Levsteg na zadnji strani lista. Mr. Levstek se v resnici trudi, da prodaja občinstvu vedno le sveže in dobro blago po jako nizkih cenah, kot se je vsakdo prepričal, ki je pri njem kupal. Posebno sedaj ob božiču imajo rojaki priliko, da dobe pri njem dobro in trpežno blago po zelo znižanih cenah. Rojaki kom priporočamo.

50 policistov je bilo izbranih, da prestejejo, koliko je v Clevelandu brezposelnih delavcev.

Večerna šola za državljanse papirje je zaključena za praznike in se prične znova v pondeljek, 28. decembra, kakor po navadi v Grdinovi dvorani ob 8. zvečer.

Rojake opozarjamo na božično številko našega lista. Številka bo bolj obširna kot še nikdar poprej, in bo obsegala skoro 120 kolon dobrega, koristnega, zabavnega in podučnega berila. V njej je več koristnih delavskih člankov, več debat in razmotrivanj, mnogo društvenega berila in člankov splošne politične veljave. Mnogo clev. delavcev nam je pomagalo z izvrstnimi članki na širnapredni trgovci so nas pa darseljivo podpirali z oglasi.

Rojake ujudno prosimo, da natančno in dobro preberejo vse oglase in sklenejo, da kupujejo le pri tistih trgovcih, ki imajo oglas v listu. Prvič dobite pri naših trgovcih, ki imajo oglase, dobro, izvrstno in ceneno blago, in drugič pomagata s tem listu. Povejte trgovcem, da ste videli njih oglase v našem listu, povejte to vselej, kadar kupujete svoje potrebščine. Številka izide v pondeljek, 21. dec. in za one, ki niso naročniki, bo veljal en iztis 5 centov.

Maksimalna cena za petrolej v detajlni prodaji. Deželna vlada v Ljubljani je določila dne 8. novembra t. l. ceno za petrolej v prodaji na drobno v Ljubljani na 50 vin za liter, v vseh ostalih krajih na Kranjskem pa na 52 vin za liter.

### Pismo iz stare domovine.

Trst, 11. novembra. Ljuba sestra. Pozdravljam vas v začetku prisočnega. Malo pišem, ker sem postala taka, da se niti k pisanju ne morem pripraviti. Zgubila sem vse... za kar je moje srce hrepenelo. Bog zna, če se kdaj vrne. Oh, kako bi bila srečna, če ne bi poznala ljubezni! Dne 14. avgusta mi ostane zavedno v spominu. Videla sem ga z zastavo na konju, in zdelo se mi je kot bi kdo nož mi potisnil v srce. Ko pride do Urševih, skoči s konja, in pride k meni. Šla sem ga spremit do Grašč. Ko bi drugi ne pazili na nas, bi nas še konji pomandrali. Potem mi je pisal vsak teden, sedaj pa že en mesec nisem slišala od njega. Pisal je vedno žalostno, koliko hudega morajo prestati, celo papirja in kart ne morejo dobiti, da bi pismo napisali. Hotela sem mu kaj poslati, toda ni mogoče, ker pošta ne sprejme nič.

Vojna nas je že ob mnogo spravila, toda samo da bi se naši prijatelji vrnili. Ob koncu vojne bo ločitev tudi za nas, in bomo vedeli kaj storiti. Od nas jui je največ v Galiciji. Ranjenih je pa čudo veliko pri nas. Tonček Spečarjev, France Frančkov z Orehovice, Johan Gregorjev, Jože Mihcov, Mrtvi so pa France Uršec, France Semencev, Stanko Uleto z St. Vida, France Kodretov z Orehovice. V Trstu gremo večkrat ranjence obiskat v bolnišnico. Če bo dolgo trajala vojna, bodoje v Galiciji vsi zmurznili, kajti prišpejo, da je tam strašen mrz. Sprejmi pozdrave od svoje sestre.

Manče, Kranjsko, 17. nov. Dragi mi brat! V začetku pišanja te lepo pozdravim tebe in tvojo soprogo. Dragi brat, oprost, ker nisem takoj odpisal, ker sem vedno pričakoval od bratov kako novico, no sedaj, žalibog sem zvedel novico, da je brat Ferjan že 26. avgusta padel v vojni, in sicer prvi dan, ko je prišel na bojno polje. Dolgo časa so nam prikrivali prijatelji in znanci, sedaj pa piše Jože Frančkov od tam z vojske, ki je sam ranjen na obe nogi. Dragi brat, pri nas so zelo žalostni časi. 15. novembra smo dobili drugo novico, da je padel France Jakopov. To je grozen udarec za njegovo družino in za njegovo lesno trgovino. Iz Loš od Jožeta Kodolja s Hriba so mu ubili edinega sina, ravno takrat je padel kot France Jakopov. Spomladi se je bil poročil, in tako cepajo eden za drugim. Naš Peter je še vedno v Poli. Dragi brat, dosedaj nam je šlo trdo, pomankanje delavcev, sedaj pa moramo iti še mi drugi vsi od 24-42 leta na nabore ki se vršijo 6. decembra. Dva milijona vojakov morajo od nas še dobit. Dragi brat, lahko si misliš, kako bom lahko pustil domačijo, tri majhne črvičke imam doma in drugo družino, enega sina smo dobili ravno na tvoj rojstni dan in tudi Jože smo mu dali ime. Letni prideki so se še precej dobro obnesli, samo te nesrečne vojske ni bilo treba. Bela meka bo z novim letom po kroni kila. Pozdravlja te priščno tvoj brat.

V Srbskem vjetništvu. Trgovci in stari Sokol v Lovki na Krašu Slavoljub Praprotnik se se je udeležil vojne proti Srbiji in je bil z drugimi vojaki vred vjet. Sedaj je pisal iz Valjeva z dne 29. oktobra da tirano pismo, v katerem naznanja, da je zdrav in da se mu v vjetništvu še dosti dobro godi. Iz Valjeva je bil prepeljan v Niš.

# Srbi so vzeli Belgrad Avstrijcem.

## Nemške križarke so streljale na angleško obalo

Predrzne nemške vojne ladije so napadle tri neutrena mesta ob angleški obali in ubile 65 oseb in nad 200 ranile. Kljub močnemu angleškemu brodogovju v bližini so nemške križarke ušle. Srbska armada je dospela v Belgrad, odkoder so Avstrijci pobegnili. Iz Geneve, Švica, prihaja poročilo, da se je 20.000 slovanskih avstrijskih vojakov udalo Srbom. Na ruskem in francoskem bojišču ni nič posebno novega.

### Kaj zahtevajo Rusi.

Bern, Švica, 16. dec. Avstrija je vprašala po svojih agentih v Petrogradu, pod kakšnimi pogoji bi Rusija sklenila mir z Avstrijo. Rusija je nato odgovorila Avstriji in stavila svoje pogoje za mir, katere pogoje pa je Avstrija zavrgla. Rusija na to odgovorila, da bo po končani vojni stavila bolj stroge pogoje, če se sedaj ne sprejmejo. Rusija je zahtevala od Avstrije sledeče: Galicija, kjer prebivajo Poljaki, naj se združi z Rusko Poljsko, kjer bodoje Poljaki samostojni in imeli svojo državo, toda lejub temu pa dovoli Rusija, da ostane Poljska pod avstrijskim pokroviteljstvom. Nadatnje mora Avstrija izročiti Bostonu, Srbiji, Hercegovino pa Črnigori. Avstrija se mora odpovedati zvezi z Nemčijo. Vsem narodom Avstrije se mora dati nova ustava, in vsak narod naj za sebe dobi ustavo. Čehom se mora podeliti samostojnost.

### Nemci obstreljujejo Anglijo.

London, 17. dec. Več nemških križarkam se je posrečilo priti pred angleška obrežna mesta Scarborough, Whitby in Hartlepool, 220 milj severno od Londona ter so pričele streljati na neutrena mesta. Nemške ladije so se prikazale ob 8 zjutraj in so streljale skoro pol ure na mesta. Pred mestom Scarborough so bile štiri nemške križarke, ki so neprenehoma streljale. Kako so prišle nemške bojne ladije pred angleško obrežje, je skrivnost. Vlada ni pojasnila še vsega dogodka.

### Angleži v strahu

London, 17. dec. Uradno se poroča: Poveljnik vojaštva v West Hartlepool poroča, da so se prikazale nemške križarke zjutraj ob 8. tri milje pred mestom in so začele močno streljati na mesto. Kolikor je dosedaj znano, je bilo ubitih pet oseb in nekaj ranjenih. Skoda, ki so jo naredili Nemci je precejna. Tri cerkve v mestu so porušene in več poslopj poskodovanih. (Prebivalstvo je prvotno mislilo, da se je pričela bitka na morju med nemškimi in angleškimi ladjami, toda kmalu so pričele kroglje padati naše fronte. Naša armada se mora šele zbrati, da bo pripravljena na nov napad. Pri splošnem umikanju pred Srbi smo bili prisiljeni opustiti mesto Belgrad, katerega so naše čete zavzele 2. decembra.

### Avstrijci na ruskem bojišču.

London, 17. dec. Avstrijskim četam se je posrečilo, da so deloma pregnali Ruse iz Karpatov ter podijo Ruse proti reki San. Ta avstrijska armada, ki operira v tej okolici, ima s pomočjo nemške armade nalogo, da prežene ruske postojanke izpred Krakova in izpred Premysla. Kakor se poroča so imeli Avstrijci v tem deloma uspeh, in so baje vjeli 31.000 Rusov.

### Mohamedanci divjajo.

Carigrad, 16. dec. Turški rodovi na mejah Perzije so se uprli in so začeli požigati in klati kristijane v okolici. Turško brodogovje, ki je bombardiralo Batum, se je moralo vrniti v Carigrad, precej poškodovano. Več tisoč arabskih vojakov je dospelo v Egipt, na pomoč turški armadi.

### Nemci poraženi od Rusov.

Petrograd, 17. dec. Sem so dospela poročila, da je bila nemška armada, ki je operirala pri Mlavi, tako popolnoma potlačena od Rusov, da so se Nemci umaknili iz severnega dela Poljske, in so opustili vsak načrt, da bi se približali Varšavi. Vsa osrednja nemška armada se je razdelila na dva dela. En del so poslali na sever v vzhodno Prusko, drugi del pa na pomoč Avstrijcem, ki skušajo prepediti Ruse iz Karpatov.

### Car na Kavkazu.

Petrograd, 16. dec. Ruski car Nikolaj je dospel s svojim štabom na južno rusko bojišče, kjer se Rusi bore proti

### Nemci umaknili iz severnega dela Poljske.

Nemci umaknili iz severnega dela Poljske, in so opustili vsak načrt, da bi se približali Varšavi. Vsa osrednja nemška armada se je razdelila na dva dela. En del so poslali na sever v vzhodno Prusko, drugi del pa na pomoč Avstrijcem, ki skušajo prepediti Ruse iz Karpatov.

### Nemci obstreljujejo Anglijo.

London, 17. dec. Več nemških križarkam se je posrečilo priti pred angleška obrežna mesta Scarborough, Whitby in Hartlepool, 220 milj severno od Londona ter so pričele streljati na neutrena mesta. Nemške ladije so se prikazale ob 8 zjutraj in so streljale skoro pol ure na mesta. Pred mestom Scarborough so bile štiri nemške križarke, ki so neprenehoma streljale. Kako so prišle nemške bojne ladije pred angleško obrežje, je skrivnost. Vlada ni pojasnila še vsega dogodka.

### Angleži v strahu

London, 17. dec. Uradno se poroča: Poveljnik vojaštva v West Hartlepool poroča, da so se prikazale nemške križarke zjutraj ob 8. tri milje pred mestom in so začele močno streljati na mesto. Kolikor je dosedaj znano, je bilo ubitih pet oseb in nekaj ranjenih. Skoda, ki so jo naredili Nemci je precejna. Tri cerkve v mestu so porušene in več poslopj poskodovanih. (Prebivalstvo je prvotno mislilo, da se je pričela bitka na morju med nemškimi in angleškimi ladjami, toda kmalu so pričele kroglje padati naše fronte. Naša armada se mora šele zbrati, da bo pripravljena na nov napad. Pri splošnem umikanju pred Srbi smo bili prisiljeni opustiti mesto Belgrad, katerega so naše čete zavzele 2. decembra.

### Angleži potopili nemške križarke.

London, 17. dec. Takoj ko so pričele nemške križarke streljati na angleška mesta, so prišle v bližino angleške torpedovce, ki so prepediti nemško brodogovje, ki je brojilo najmanj 6 križark. Dve nemški križarki se bili pri tem potopljene. Brzojavlja se nadalje, da se je vnela silna pomorska bitka med nemškim in angleškim brodogovjem v Severnem morju. Nemško brodogovje, ki je ležalo štiri mesece skrito v kanalu Kiel, je prišlo iz svojega skrivališča, nakar so Angleži takoj napadli nemške bojne ladije. O uspehu se ne more še ničesar povedati. Nekatera poročila trdijo, da so one nemške bojne ladije, ki so obstreljevale angleško obalo, del nemškega brodogovja, ki je ušel angleškemu brodogovju v Severnem morju. Angleži so silno znost, ker že več kot 140 let prestrašeni radi nemške predni noben sovražnik streljal na angleška mesta.

### Turkom. Prišel je v trdnjavo Kars, kjer je bil sprejet na kolodvoru.

### Nevrjetna poročila.

London, 16. dec. (Iz Sofije, Bulgarija.) V Sofiji se je razširila govornica, da Srbi nikakor ne marajo več svojega kralja Petra. Posebno je baje narod proti njegovim sinovom Aleksandru in Gjorgju, ki se oba nahajata pri armadi v vojni. Teh poročil ni mogoče nikjer potrditi in so najbrž brez veljave.

### Nemško uradno poročilo.

Berolin, 17. dec. Del našega brodogovja je zgodaj zjutraj 16. decembra bombardiral angleška obrežna mesta Hartlepool in Scarborough. Glede nadaljnih dogodkov in posledic tega streljanja se ne more dati nobenih informacij. Na francoskem bojišču so Angleži streljali s svojimi bojnih ladj na naše pozicije pri Newportu, toda brez uspeha. Francoski napad smo odbili in zajeli 450 Francozov. V severni Poljski je položaj normalen. Zavzeli smo močne pozicije sovražnika in dobili 3000 ujetnikov.

### Francosko uradno poročilo.

Pariz, 17. dec. Nekoliko smo napredovali pri morju v okolici Newport in ob železniški črti La Basse. Belgijska armada je zavrnila napad pri St. George. V okolici Arrasa se vršijo večji del artilerijski boji. V Woeyru distriktu smo odbili nemški napad v gozdu Mortmare, v Alzaciji pa smo odbili napad zapadno od Cernay. Iz Srbije se nam uradno poroča. Kralj Peter je na čelu svojih čet dne 15. decembra prišel zopet v Belgrad, od koder so Srbi pregnali Avstrijce. Med Drino in Savo ni nobenega Avstrijca več na srbskih tleh. Številu ujetnikov avstrijske armade od začetka vojne znaša 60.000.

### Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 17. dec. V okolici Mlave smo prepodili sovražnika proti meji. Na levem bregu reke Visle se Nemci trdovratno ustavljajo, in radi slabe vremena in terena so se neha čete ponoci umaknile. Na drugih postojankah so naše čete napadle sovražnika in ga prisilile, da je ostal na svojih mestih in ni mogel napredovati. Naša strategija je ustavila avstrijsko napredovanje v okolici Krakova. Iz drugih krajev ni nobenih posebnih poročil.

### Nemci zopet plenijo?

Manila, P. I., 17. dec. Štiri deset nemških mornarjev od križarke Emden, je zajelo nek premogarski parnik, na katerega so postavili dva topova in začeli so napadati trgovske ladije na Pacifiku. Kakor znano je bila nemška križarka Emden razbita pri Cocos Islands, toda 40 mornarjev se je tedaj nahajalo na otokih in jih Angleži niso mogli dobiti. To poročilo še ni potrjeno, pač pa

### Srbi zajeli dva armadna zbora.

Rim, 17. dec. Sem so prišla podrobna poročila o velikanski zmagi, ki so jjo dobili Srbi nad Avstrijci. Več kot dva cela avstrijska zbora sta bila ujeta, ranjena ali ubita. Srbi so vjeli tudi 3000 italijanskih-avstrijskih vojakov, katere nameravajo Srbi poslati Italiji, če Italija tako želi. Srbi poročajo, da so bili ujeti avstrijski vojaki v jako žalostnem položaju. Mnogo izmed njih že tri dni ni imelo ničesar jesti.

### Cenzorji počivajo.

London, 17. dec. Vojaški cenzorski urad je naznanil, da bodoje dobili cenzorji počitnice in sicer od 2. ure popoldne na predbožični dan do 9. ure zvečer na božič. Ob tem času ne bodoje poslali nobene nobene novice o vojski v svet.

### Senzacijnelno poročilo.

Geneva, Švica, 17. dec. Sem so dospole preko meje iz Inomosta, Tirolsko, novice o vzrokih zadnjih srbskih zmag. Ta poročila trde z vso gotovostjo, da se je proti Srbom bojevalo kakih 20.000 Slovanov, ki so se z veseljem udali Srbim. Avstrijski slovanski vojaki so klicali: Dobrodošli srbski bratje! Ne streljajte, mi smo vaši bratje! Celj mnogog avstrijskih častnikov se je udalo. To poročilo so natianili vsi švicarski listi in trdijo, da je resnično. In dočim se ves svet zanima za malo Srbijo, pa prihaja tudi iz Pariza poročilo, da vlada velika bolezen med Srbi, in da ima v mnogih krajih en srbski zdravnik nad tisoč oseb pod svojim varstvom.

### Kristijane koljejo.

Brzojavka iz Atene poroča: V Aivali so Turki pričeli splošno klanje pristijanov, posebno Grkov. Turki so oplenili in razdejali vse kristijanske hiše, sramotili žene in dekleta, končno pa vse zažgali.

### Boji pri Varšavi.

Petrograd, 17. dec. Dočim se je drugi nemški poskus, da bi prišli do Varšave in začeli mesto oblegati, ponesrečil, prihajajo poročila, da se Nemci ponovno zbirajo, da se ustavi Rusom pri Varšavi. Baje so Nemci naredili most južno od Ploka in da namerava nemška armada priti ruski armadi za hrbet na desnem bregu reke Visle. Nemci skušajo pretrgati železniško zvezo med Varšavo in Lodz. Rusi so dobili sveže čete in so vrgli sovražnika 45 milj od Varšave. Rusi so poslali v Varšavo 200.000 svežih vojakov, in mnogo izmed njih so redni vojaki z dobro artilerijo, dočim so ostali rezervisti.

### Samo \$2.00 za celo leto. In dobiti "Clev. Ameriko" v hili vsak teden dvakrat.

**CLEVELANDSKA AMERIKA.**  
IZHAJAV TOREK IN PETEK.  
NAROČNINA:  
Za Ameriko ..... \$2.00  
Za Evropo ..... \$3.00  
Za Cleveland po pošti ..... \$2.50  
Povsemno brezplačno po 3 centa.

Dopisni list pošilja se enkrat na teden  
Vsa pisma, dopisni in denar naj se pošilja na:

**CLEVELANDSKA AMERIKA,**  
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.  
CLEVELAND, O.

EDWARD KALIB, Publisher.  
LOUIS J. PIRG, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.  
Send by 15,000 Slovensani (Kratere) in the City of Cleveland and elsewhere. Ad. see listing rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Registered as second-class matter January 26, 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 101. Friday Dec. 18. 1914

**Kaj hoče narediti Rusija za Slovane?**

Iz verodostojnih švicarskih listov se poroča, da je Avstrija vprašala pri ruski vladi, pod katerimi pogoji bi bila Rusija pripravljena skleniti mir z Avstrijo. Rusija je odgovorila na to avstrijsko vprašanje. Vsakdo bi mislil, da bo Rusija kot zmagovalka zahtevala ogromnih iztevkov od avstrijske monarhije, da bo z ognjem in mečem preplavila avstrijske pokrajine in uničila Avstrijo popolnoma. Kdor je tako mislil, ta ne pozna plemenite ruske duše, ta ne pozna silne ruske ljubezni do slovanskih narodov. Vsa zgodovina Rusije kaže, kako se je vedno borila, da bi Slovonom izvojevala svobodo, da bi bili lastni gospodarji na svojih lastnih tleh.

Bulgari so bili 400 let v turški sužnjosti. Rusija je vstala in zapodila Turka iz Bulgarije, Bulgarijo je pa dala samemu narodu, da se vlada po svoji volji. Enako je bilo s Srbijo, tudi Srbe je Rusija osvobodila turškega jarma in jim priznala njih lastno vlado. Da, celo ptujce Rumunce je Rusija osvobodila turškega jarma in jim naredila lastno državo. Tako je delala vedno in vedno. Povsod je stala ma straži, kjer so bili Slovani zatirani, povsod je s svojo mogočno besedo zahtevala več pravic Slovanom.

In kaj je Avstrija naredila za Slovane? Povejte nam vi, kaj kričite "Živijo Avstrija!" Kaj ste dobili od Avstrije? Nemške sodnike, nemške postave, nemški bič, in kadar se je narod v nevolji vzdignil pod grozno vlado z biči, tedaj je poslala vlada svoje vojake nad ljudstvo, ki so streljali na one, ki so zahtevali svobodo in pravico, da lahko mirno živijo pod svobodnim soncem. Ali se še spominjate krvave noči v Ljubljani, ko je Avstrija streljala Slovence, ubila dva, ranila nad 40? In to se je godilo vedno. Nemški bič je pel po slovanskih hrbtih v Avstriji!

In sedaj, ko je Avstrija tepena od Rusov za svoje grehe, katere je stoletja počenjala nad Slovani, sedaj je prišla Avstrija ponižna k Rusom prosit miru, vsaj tako nam znanjajo brzojavke. Avstrija je po svojih agentih vprašala v Petrogradu, pod kakimi pogoji so Rusi pripravljene skleniti mir. In Rusija je bila takoj pripravljena skleniti mir, če Avstrija spolne ruske zahteve in naredi sledeče:

Avstrija mora izročiti Galicijo Poljakom, in Rusi odstopiti svojo poljsko pokrajino Poljakom, nakar nastane nova poljska država, kjer bodejo Poljski svoji vladarji. Toda kljub temu je Rusija toliko milostna, da prepusti Avstriji nekako pokroviteljstvo nad Poljsko državo. Nadalje zahteva Rusija: Avstrija naj izroči Bosnijo Srbiji, Hercegovino pa hrabrim Črnogorcem. Nadalje zahteva Rusija, da se Avstrija odpove zvezi z Nemčijo, kate-

ta zveza je pogubonosa za avstrijske Slovence. Četrtič mora Avstrija dati svojim narodom novo ustavo. Vsak narod naj ima svojo lastno vlado. Avstrija pa naj bo samo pokroviteljica teh držav. Konečno naj se podeli Češki popolnoma samouprava, da Avstrija v čeških vladnih poslih ne bo imela ničesar govoriti.

To so ruske zahteve. Takoj dimo, da Rusija ne zahteva nobene zemlje, nobene odškodnine od Avstrije, pač pa zahteva samo, da se da avstrijskim narodom svoboda in pravica, da se sami vladajo, kakor znajo, ne da bi Avstrija povsod silila Nemce za vladarje.

To je slovanska beseda, take mirovne pogoje narekuje plemenito slovansko srce. Rusija neče, da bi Avstrija propadla, ona neče, da bi bila Avstrija vsa ponižana, Rusija ne zahteva, da ji mora Avstrija izročiti svoje ozemlje. Ne, Rusi imajo sami vsega dovolj, in skoro 200.000.000 ljudi živi pod rusko vlado. Pač pa zahteva Rusija, da se s slovanskimi narodi v Avstriji ravna pravično in pošteno. Rusija zahteva, da ma Slovan kaj govoriti pri vladi, da ne bo plačeval samo davke in trpel, pač pa da bo lahko spregovoril tudi ostro besedo, ko bo vprašal avstrijsko vlado, kam je vrgla denar, ki ga je izprešala iz avstrijskega kmetala!

Glejte tako so Rusi! Dasi vojne še ni konec, dasi se bo vršil še marsikak hud boj, vendar vsakdo ve, kaj bo z Avstrijo. Ogromni sili ruskega carja ne more ustavljati. In ko ruske vlade, pod kakimi pogoji skleng ruska vlada mir, je Avstrija vse ruske pogoje zavrgla. Slovan ne sme imeti svobode in nobenih pravic, to je avstrijsko načelo. In znova bodejo slovanski polki morali v smrt za nemško Avstrijo, znova bodejo Rusi prisiljeni ločiti avstrijske Slovence, kajti streljajo jih ne, kot pravijo poročila iz vojne. Kjer Rusi čutijo, da se borijo Slovani, tam streljajo preko njih glav, in le skušajo, da Slovane polove in jih odpeljejo v svoje kraje, kjer uživajo vse udobnosti. Brali smo stotine pisem slovanskih ujetnikov na Ruskem, in vsa pisma enoglasno zatrjujejo, da Rusi skrajno lepo ravnaajo z avstrijskimi Slovani. Taka pisma morajo priobčevati celo avstrijski listi, ker ne morejo lagati očitno v cel svet.

Mi smo od nekdaj zaupali v Rusijo. Poznali smo zgodovino ruskega naroda. Vselej smo trdili, da kar je bilo lažij pisanih o ruski vladi, so prišle vse od Nemcev. In ker nas je mačeha Avstrija nemško vzgojila, smo tudi mi v Avstriji mislili, da je Rus satan in hudča. Sedaj pa, ko stoji jasno pred celim svetom, in ko je celo Avstrija morala sama priznati, da Rusija ne zahteva pogube Avstrije, ampak samo svobodo in pravico za Slovane, sedaj vem, kdo je za Slovane, kdo proti Slovanom. Rusija zahteva, da ostane Avstrija kot je. Rusija zahteva, da se podeli Slovanom popolna svoboda v Avstriji, in Rusija želi, da Avstrija ima nadoblast nad svobodnimi Slovani, torej Rusija ne želi razpada Avstrije, pač pa le močno slovansko Avstrijo. In to je v bistvu vse, kar smo tudi mi želeli. Vsak narod naj ima svoje pravice! Vsak narod naj ima svobodo, da lahko zahteva od vlade, kam gre denar, ki ga plačuje v davkih. In kadar bo dovolila Avstrija, da so Slovenci, Hrvati, Slovaki, Srbi, Čehi in Poljski svobodni, da lahko sami za sebe vladajo, tedaj bomo priznali tudi mi Avstrijo kot našo domovino, kjer nam je tekla sicer turška zibelka, rojstva, toda kjer smo po zaslugi Rusije dobili slovanski narod svoje pravice, svojo veljavo in svojo narodno čast.

Priporočamo vsem onim, ki želijo Avstriji taki, kot je danes, zmago, da se enkrat prečitajo ta članek. Potem bodejo želeli Avstriji zmago le tedaj, kadar bo pravična vsem svojim narodom enako. Vsak narod mora plačevati krvni davek za

vojske, in za to mora imeti tudi vsak narod enako pravico. Za to smo bili mi vedno, in za to načelo bomo vedno!

Nemec naj gre k Nemcu, Slovan naj se drži Slovan! Slova je med Nemci, zato so močni, slova naj bo med Slovani, in postali bomo tudi mi močni, da nas bo spoštoval ves svet, ne pa tako kot sedaj, ko se Slovanom smeje svet, ker držijo z Nemci in Turki, s svojimi največjimi sovražniki!

Hej Slovani, naša reč slovanska živo klije! Dokler naše verno srce za naš narod bije! Živi, živi, duh slovanski, bodi živ na veke! Grom in peklo naj pogrezne, tega kdor odpada!

**Dopisi**

**Cleveland, O.** Cenjeno uredništvo. Oprostite, da vas nadlegujem z dopisom, toda prisiljen sem od nekega nepoznanega tujca, ki nosi svoj kužni smrad iz Clevelanda v Joliet v turški "Am. Sl." V prvi vrsti napada moje osebo in potem dr. Lira. Ker pa je dr. Lira popolnoma nedolžno radi dopisov, ker v resnici dopisi shajajo proti volji dr. Lira. Torej nekoliko pojasnila o tem. Dr. Lira obstoji iz zavednih mož in mladeničev, žen in deklet, le žele bi, da bi jih več pristojalo. Toda kaj je vzrok, da ne pride večje število članov? To je pritisk in tiranstvo od strani nasprotnikov, ki vedno kopeljejo jama družstva, društvo Lira pa mirno gleda njih nasprotstvo. Kakega mišljenja ste pa vi farani? Ali bodele mirno gledali nasprotnike in tirane? (Poglejte in premislite, koliko je to društvo naredilo za cerkev in šolo?) V zahvalo pa nekimi neznani dopisnik zahrbtno napada društvo, zato tega dopisnika v Am. Sl. lahko po pravici imenujem "klečelazni hitrovec". Dolžnost članov cerkve bi bila, da takega rogovileža postavijo v javnost in ga trščeno v jama, iz katere se ne bo več izkopal in nosil smrad v Joliet. Zahrbnež lahko mnogo škoduje, ker se ga ne pozna. Vsak ve, da tlaka je poginila še leta 1848. leta, moč maziljencev je tudi zgine, ter ne pride več nazaj, da ljudstvo pretepa kot v starih časih. In ako izumrje društvo Lira, pa naj pride dopisnik Am. Sl. "Libero" pet.

K sklepu dopisa želim dr. Liri mnogo vztrajnih udov, tebi vrli list pa mnogo zavednih naročnikov. S. P.

**Iz stare domovine.**

**Pismo iz ruskega vjetništva v Sibiriji.**

Slovanski regverni častnik S., ki se nahaja v ruskem vjetništvu v Barnaulu na reki Ob v Sibiriji, je pisal nemu izmed svojih prijateljev z dne 10. oktobra datirano pismo, ki ga radi zanimivosti priobčujemo. Pismo se glasi:

"Upam, da te moje pismo doseže, čeprav po dolgem času. Najprvo naj razložim, kako da sem prišel v to neprostovoljno vjetništvo. Dne 26. avgusta se je vnel ljut boj. Boj je trajal od 9. dopoldne do pozne noči. Naš voj je prodiral proti sovražniku. Streljalo se je na obeh straneh tako močno, da človek ni slišal lastne besede.

Artillerija, prašketanje, "mrtvaških ragelj" in pokanje pušk, vse to se je družilo v neposipen hrup in trušč. Moj oddelek je bil najbolj spredaj, poleg tega je bilo še več drugih vojev, ki so imeli pri sebi tudi dve strojni puški. Streljali smo, da je bilo vesenje. Krogelje so brenčale kakor roj čebel, a vendar se niti malo nisem zavedal, da bi bil v kaki nevarnosti. Domišljal sem si, da me sploh krogla ne more zadeti. Toda ni trajalo dolgo, pa sem se prepričal o nasprotjem.

Ob 2. popoldne sem začutil, kakor da bi mi kdo potisnil razbeljeno železo skozi roko. Krogla me je zadela in iz roke je lila gorka kri. Takoj sem si

za silo obvezal rano ter se splazil za svojim oddekom, ki je prodiral naprej. Slo je praje težko, ker sem imel za uporabo samo eno roko. Ob 6. zvečer se je pričela srdečija borba. Jele so mi pešati moči in že sem mislil, da ne bom nikoli več videl svojcev, da bom za puščom, daleč v tujini, daleč od domovine. Toda, samo trenotek me je navdajala ta misel, potem pa sem se osvobodil zlih slutenj ter postal stari brezskrbnež, kakršen sem bil preje vedno. Medtem je nas jela obstreljevati sovražna artilerija. Takšno obstreljevanje je najhujše, kar si more človek predstavljati. Ni trajalo dolgo. Slišati je bil močan pok, en hip, ne hipec, je potekel in sovražna granata je tresčila na zemljo tik pred mano ter vrgla cel hrrib prsti na mene. V sled trčnega pritiska sem se onemvel. V tem stanju so me pobrali Rusi in tako sem postal ruski vjetnik. Kaj se je medtem zgodilo, ne vem. Prišel sem v vojaško bolnišnico. Razmeroma nisem bil nevarno ranjen: rana v roki, poleg tega pa so se mi pretresli še možgani. Čez tri dni so me peljali v Brody, od tu pa v Kijev v bolnišnico. Tu sem bil 10 dni. Rana se je zelo počasi celila. Ko sem za silo okreval, so nas transportirali v Sibirijo. Po 20-dnevni vožnji smo dospeli v Barnaul ob reki Ob, v guberniji Tomsk.

O Sibiriji smo imeli vsi nepačne pojme. Res je, da je tu zima zelo huda, toda poleti mora biti v teh krajih prav prijetno.

Vsa ravan je pokrita z žitom ali pa z brezovimi gozdovi, kar nudi krasno sliko. Barnaul je mesto, ki šteje 60.000 prebivalcev. Hiše, ki so jako lepe, so večinoma grajene iz lesa. Ceste, kakor sploh ves teren, so pokrite z drobnim peskom.

V mestu so prekrasne trgovine, ki se lahko v vsakem oziru kosajo z našimi. Dobiš tu vse, kar hočeš. Živež je tu zelo poceni, zlasti pa meso.

Preprosto ljudstvo je bedno, temu nasproti pa so boljši sloji imoviti.

Ako bi bil Ti tu, bi ti pač predvsem ugajal ženski svet. To so ti krasotice, pred katerimi se lahko skrijejo naša dekleta!

Bivam tu v oficirskem klubu. Počutim se dobro, kakor se sploh more človek dobro počutiti v vjetništvu. V reko Ob hodim ribe lovit, tako da mi čas kaj hitro poteka. Na prvatek niti misliti ne smem, saj bogve, kdaj pride oni težko zaželjeni trenotek! Tisoč pozdravov vsem prijateljem in znancem! Tvoj Karel.

Hranite živila. Da se ljudstvo opozori, kako nujno potrebno je že sedaj skrbeti, da se zabrani pomanjkanje na živilih, ki bi utegnili v poznejšem času nastati, če bi se sedaj lahko mišljeno prodajala živila, je poslal deželni odbor vsem županstvom na Kranskem sledenjo okrožnico: V sedajšnjem izrednem času je nujno potrebno, da se ohranijo v deželi ona živila, katere imajo ljudje doma na razpolago, ker se ne ve, koliko časa bo trajala še vojna. V nekaterih krajih je še zita, fižola in krompirja, ki ga posamezni posestniki za prvičas ne bodo sami za se potrebovali. To izrabljajo razni prekupci ki skušajo s kolikor mogoče visokimi cenami iztrgati ljudem živila iz rok. Ljudje se dajo mnogokrat po teh cenah zapeljati in odprodajo živila tako, da se je bati pomanjkanja, ja teh živil v deželi v poznejšem času. Zlasti se v zadnjem času odprodaja fižol in tudi prašiči se v veliki meri izvažajo. Dolžnost javnih oblastev je, da ljudstvo opozore na pretečno nevarnost, če lahko mišljeno odprodajajo živila. Županstvu se vsled tega naroča, da pred cerkvah v nedeljah oklicje svariilo, da se ljudje naj ne dajo zapeljati po raznih agentih in da naj hranijo živila vsake vrste za domače potrebe, ker ho le na ta način mogoče preprečiti pomanjkanje, ki bi utegnulo nastati v poznejšem času. Tudi naj da županstvo to svariilo nabiti na občinski des-

ki in na primeren kraj v posameznih vaseh.

Srbska skupščina. Iz Sofije poročajo: Izredna srbska skupščina, ki se je sestala v Nišu, je bila takoj proglašena za tajno. Ministeraki predsednik Pašić je predložil ekspozé o položaju Srbije. Potem se je vršil pod predsedstvom prestolonaslednika Aleksandra kronski svet, katerega sta se udeležila tudi specialni pooblaščenec Crne gore in sedanji poslovodja Rusije na srbskem dvoru. Francoska vlada je baje dala Srbiji zopet predujem 50 milijonov frankov, katere svota je v zlatu že dospela preko Soluna v Niš. Kralj Peter, čegar zdravstveno stanje se je poslabšalo, se nahaja v zdravniški oskrbi v Ribarski Banji. Zdi se, da je izključeno, da bi zopet prevzel vodstvo državnih poslov. Princ Jurj je zopet odzdravel ter se vrne v kratkem na fronto.

Srbija hoče prekorčiti albanske meje?

Bukarešt, 10. novembra. Listi objavljajo srbski uradni komunik, ki pravi: V zadnjem času vpadajo razne nomadske albanske tolpe na srbsko ozemlje, kjer ropajo in pustošijo, potem pa zopet uidejo čez mejo, Srbska vojaška uprava se je zato odločila nastopiti proti četam z vso odločnostjo in bo pri bodočem vpadu Albancev poslala na albansko ozemlje čete, ki jih naj zatrejo. Baje so ji tudi načelniki raznih albanskih plemen obljubili svojo pomoč.

Brzjavni pozdrav nadvojvode Friderika turškemu vojnemu ministru.

Carigrad, 9. nov. Vrhovni armadni poveljnik nadvojvoda Friderik je poslal Enverpaši telegram, v katerem izraža svoje veselje in zadovoljstvo, da se je Turčija tako pogumno pridružila boju, ki ga je pričela Avstrija za "pravico in civilizacijo". Nadvojvoda pozdravlja vojnega ministra kot pravega načelnika "slavne turške armade ter poudarja, da smatra uspehe osmanskega brodivja za dobro znamenje. Končno izreka nadvojvoda Friderik Enverpaši in mornariške

Dalje na tretji strani.

**VINKO PRISTOV,**  
SLOVENSKA KAVARNA IN BILJARDI  
6112-14 ST. CLAIR AVE.

**Hitite! Hitite! Hitite!**  
VELIKA  
**RAZPRODAJA,**  
SE SEDAJ VRŠI  
V STARI FR. KENIGOVI PRODAJALNI  
6301 St. Clair-av. vogal 63. ceste.

- Tisoče in tisoč dolarjev vredno blago, kak r možki, ženski in otročji čevlji, ruberji, sp. dnje perile, nogavice, jopiči, krila, jopice, trakovi, rokavice, kape, kljub, vs to se pri da strovo zastoj.
- \$2.00 moških jopičev po 59c
  - \$3.00 moških klobukov po \$1.19
  - 20c otročjih nogavic po 8c
  - 65c otročjih ruberjev po 29c
  - \$1.00 ženskih ruberjev po 49c
  - 75c finih ženskih ruberjev po 25c
  - \$1.25 moških ruberjev po 59c
  - 75c moških usjenih rokavic 33c
  - 75c moških flanel srajc po 33c
  - \$1.75 deških čevljev po 98c
  - \$1.50 dekljnih čevljev po 69c
  - \$1.00 otročjih nočnih oblek po 19c
  - \$1.25 moških srajc 61c
  - 75c moških srajc po 35c
  - 15c moških plat. ovratnikov 05c
  - 25c moških ruber ovratnikov po 12c
- In stotine drugih predmetov.

**F. Kenigova stara trgovina**  
6301 ST. CLAIR AVE. & 63. CESTA.  
Trgovako orodje, omare, stelaže, register, klopi za čevlje se odda skoro popolnoma zastoj.

**Baileys**  
THE BIG STORE  
Slovenski oddelek v drugem nadstropju

**PETKOVA URNA RAZPRODAJA**

- |  |  |   |
|--|--|---|
| <p><b>OD 9 — 10.</b></p> <p>Namitni prti \$1.39 vsak rodna cena \$1.78, 2 jarda široki, krasno blago. Glavno nadstropje.</p> <p>Moške 12 1/2c nogavice 9c. Gold Coin ali Gold Medal nogavice. Glavno nadstropje.</p> <p>\$1.50 obleke za 98c črne dekljše obleke, fini rokavčki in okraski, mera 34—46. Drugo nadstropje.</p>  | <p><b>OD 10—11.</b></p> <p>\$1.25 blanketi 98c Koten, blanketi, sivi, rjavi in beli, široki. Basement.</p> <p>10c mušlin za 8c jarda, 36 palc. širok, srednja teža in mehak za iglo. Basement.</p> <p>Deške suknje \$6.95. Rodna cena \$11 in \$12, Chinchilla, sivi modri ali rjavi, razni vzorci, mere 4—11 let. 2. nadstropje.</p> <p>Moške 60c rokavice 39c. Astra-han ali volnene, usnjeni prti. Glavno nadstropje.</p> <p>Zastori 38c vsak. Vredni \$1.50 par. Nottingham clipke, 50 palc. široki, 3 parde dolgi. Perletni v izdelku. 5. nadstropje.</p> | <p><b>OD 2—3.</b></p> <p>50c parfum 29c. Različni duh, v lepih škatljah za praznike.</p> <p>8c gingham 6 1/2c. Seerucker gingham, 27 palcev širok, Pripraven za hitne obleke.</p> <p>\$1.95 jopiči za 98c. Deški Oxford jopiči sivi, modri, rjavi. Mere 28—34. 2. nadstropje.</p> <p>19c blazine 16c, mere 45x35, jako močne in trpežne blazine. Glavno nadstropje.</p>   |
| <p><b>OD 11—12.</b></p> <p>95c ure za 78c. Moške, nikljene garantirane ure. Garantirane eno leto. Verilica zraven zastoj. Glavno nadstropje.</p> <p>98c rjuhe po 78c. Mere 31x30, narejene iz najboljšega blaga. Glavno nadstropje.</p> <p>\$1. svileni poplin 66c jarda. Chiffon poplin, jardi široki, samo v barvah. Glavno nadstropje.</p> <p>Deške obleke \$1.95. Vredne \$3. Ruske obleke temnih vzorcev. Mere od 2 do 7 let. Drugo nadstropje.</p> <p>Svilene jope \$1.05. Senake čisto svilene jope, visoko stojec ovratnik, žipkast rokavnik. 3. nadstropje.</p> | <p><b>OD 12—1.</b></p> <p>10c flanela 7 1/2c jarda. Shaker flanela, 27 palcev široka, čisto bela in mehka. Basement.</p> <p>\$1.25 posode za vodo 78c. Britanini kristal, slati okraski, 6 kozarcev in vrč. Basement.</p> <p>\$2.35 odevniki \$1.95. Za pogrinjanje postelj, 84x96, tramsi Marselle vzorci. Glavno nadstropje.</p> <p>75c nočne obleke 85c. Zenske flanelne obleke, samo bele, jako lep izdelek. 2. nadstropje.</p>  | <p><b>OD 3—4.</b></p> <p>Moški \$1.00 jopiči 78c. Jopiči, sivi, novi ovratniki v modri sepi. Glavno nadstropje.</p> <p>Mačinaw suknje, \$3.98. Vredne \$5. Deške fine suknje, razne barve, jako trpežne. 6—16 let. 2. nadstropje.</p> <p>\$1.50 blanketi \$1.29 posebne mere kot blanketi sivi tan ali beli z robom. Basement.</p> <p>\$1 dežniki 78c. Moški in ženski dežniki, razni drilaji. Glavno nadstropje.</p> |
| <p>65c mlani damask 45c. Fin damask 63 palcev širok, obdržl svojo beloto tudi ko je opran. Glavno nadstropje.</p> <p>75c in 90c karpeti 75c. Bruseljske preproge za vežo, stopnice in predsobe. Peto nadstropje.</p> <p>\$Kovrni 98c. Rodna cena \$1.25 za otročjo postelj, napolnjeni s čisto volno. Basement.</p> <p>\$1.25 jopiči 78c. Otročji jopiči z visokim ovratnikom, razne barve, mere do 8 let. 2. nadstropje.</p>  | <p>8c flanela 6 1/2c, črtana ali četrkana, posebno za nočne obleke in pajkama. Basement.</p> <p>35c Tufaa svila 15c. Jacquar Tufaa svila 25 palcev široka, samo v barvah. V lepih škatljah. Glavno nadstropje.</p> <p>Otročji klobuki 19c. Rodna cena 29c. Bell avilenti klobučki, okrašeni s trakovi. Trije vzorci. 3. nadstropje.</p> <p>\$3.98 šal za \$5.75. Plinovce šal elektrizna svetilke, katalinal vzorci, 34 palcev visoka. Basement.</p>   |   |



# NEVESTA Z MILJONI

(Nadaljevanje romana "Graf Monte Cristo" in nadaljevanje romana "Vladar sveta")

Špical Al. Dumax. Poloveni L. J. P.

# VSA ZALOGA ZIMSKEGA BLAGA MORA BITI RAZPRODANA



Vsa zaloga vsega zimskega blaga mora biti razprodana in to po sledečih NIŽJIH KAKOR TOVARNIŠKIH CENAH:



## Ženske suknje fino izdelane iz najboljšega blaga zadnje mode n. pr.

Suknje vredne ..... \$ 8.50 sedaj samo **\$3.98**  
 Suknje vredne ..... \$10.50 sedaj samo **\$6.50**  
 Suknje vredne ..... \$12.50 sedaj samo **\$7.50**  
 Suknje vredne ..... \$14.00 sedaj samo **\$7.95**  
 Suknje vredne ..... \$16.00 sedaj samo **\$9.50**  
 Suknje vredne ..... \$18.00 sedaj po **\$11.50**  
 Vse suknje vredne od \$20 do \$27 po **\$14.75**

## Ženske obleke z žaketom najnovejšega kroja in iz finega blaga.

Obleka z žaketom vredna \$12.00 sedaj **\$ 7.50**  
 Obleka z žaketom vredna \$14.00 sedaj **\$ 8.50**  
 Obleka z žaketom vredna \$18.00 sedaj **\$ 9.25**  
 Vse obleke vredne od \$20 do \$26.50 po **\$13.95**

## Vse princes obleke najnovejšega kroja in iz najboljšega blaga:

Princes obleke vredne \$ 7.50 sedaj po **\$3.98**  
 Princes obleke vredne \$ 9.50 sedaj po **\$4.75**  
 Princes obleke vredne \$10.50 sedaj po **\$6.25**  
 Princes obleke vredne \$15.00 sedaj po **\$7.95**  
 Princes obleke vredne od \$16 do \$20 po **\$9.95**

## Najboljši izbor finih lepo izdelanih otročjih suknj za dve do šest stare deklice:

Suknjice vredne ..... \$3.00 sedaj samo **\$1.98**  
 Suknjice vredne ..... \$4.50 sedaj samo **\$2.75**  
 Suknjice vredne ..... \$5.50 sedaj samo **\$3.25**  
 Suknjice vredne ..... \$6.50 sedaj samo **\$4.35**  
 Suknjice vredne ..... \$7.50 sedaj samo **\$4.48**

## Suknjice od 6 do 14 let stare vredne:

Suknjice za 6-14 let \$5.75 sedaj samo **\$3.45**  
 Suknjice za 6-14 let \$6.50 sedaj samo **\$4.25**  
 Suknjice za 6-14 let \$7.50 sedaj samo **\$4.75**  
 Suknjice za 6-14 let \$8.50 sedaj samo **\$5.45**  
 Suknjice za 6-14 let \$9.00 sedaj samo **\$5.65**  
 Suknjice za 6-14 let \$10.50 sedaj samo **\$6.50**

## Vsi ženski čisto volneni sweatri vse velikosti in vse barve bodo prodani na tej razprodaji po sledečih cenah:

Moški sweaters vredni \$4.50 sedaj po **\$2.75**  
 Moški sweaters vredni \$5.00 sedaj po **\$3.15**  
 Moški sweaters vredni \$5.50 sedaj po **\$3.35**  
 Moški sweaters vredni \$6.50 sedaj po **\$3.95**  
 Vsi moški sweaters vredni \$7-\$10 po **\$4.95**  
 Sweaters za fante vredni \$2.75 sedaj po **\$1.38**  
 Sweaters za fante vredni \$5.00 sedaj po **\$2.75**  
 Ženski volneni žeketi vredni \$2.25 samo **\$1.45**  
 Ženski volneni žeketi vredni \$3.50 sedaj **\$1.75**  
 Ženski volneni žeketi vredni \$5.50 sedaj **\$2.98**  
 Vsi sweaters vredni \$6-\$8.50 sedaj po **\$4.25**  
 Vsi sweaters za deklice vredni \$2.50 za **\$1.25**  
 Vsi sweaters za deklice vredni \$5.00 za **\$2.25**

## Vsa ženska krila (kiklje) izdelane po najnovejšem kroju iz najfinejšega blaga po sledečih cenah.

Ženske kiklje vredne \$2.95 sedaj samo **\$1.85**  
 Ženske kiklje vredne \$3.50 sedaj samo **\$2.25**  
 Ženske kiklje vredne \$5.00 sedaj samo **\$3.25**  
 Ženske kiklje vredne \$5.50 do \$7.00 po **\$3.95**

Vse gori navedeno blago kakor tudi še precej drugih stvari pripravih za božično darilo mora biti razprodano v teku od 30. dnij in to po tako nizkih cenah kakor še nikdar poprej in tudi nikjer drugje. Toraj če si želite prihraniti skoraj polovico vašega teško zasluženega denarja, pridite in prepričali se boste o resničnih jako nizkih cenah sedajne moje razprodaje.

Ne ozirajte se na moje izložno okno, pridite naravnost v trgovino in razkazali vam bomo vse kar želite. Za obilen obisk in podpiranje moje trgovine se vam najtopleje priporočam in vam bomo tudi vedno hvaležen.

# BENO B. LEUSTIG,

6424 ST. CLAIR AVE. BLIZU ADDISON CESTE.

OPOMBA: Med to razprodajo ne bomo dajali kakor tudi nezamenjaljavih tikev ali znamk-stampsov-

"Castiljski gospod," reče cesar, "upam, da ste že dolgo v Meksiki. Ali bi mi odkrito povedali, kaj mislite o mojem položaju? Ali ste proučili ljudsko mišljenje? Ali ste dognali, da poganja cesarstvo močne korenine v meksikanskem ljudstvu? Ko prebolim nekoliko zgubo francoskih vojakov, in jih nadomestim z drugimi, tedaj mislim, da bom močan dovolj, da uničim vse republikanske bande v deželi."

"Vi ste me vprašali za svet, Sir," odvrne Dantes, "toda odgovarjajte sami na svoja vprašanja. Da, natančno sem proučil življenje meksikanskega ljudstva. Če bi se šlo samo radi osebnosti, tedaj bi skoraj vrjel, da vi dobite večino. Toda z vami zajedno se ugnezdi v Meksiki nadvlada duhovnov, in to meksikansko ljudstvo nriži, kar se da. Vaši nasprotniki so danes bolj močni kot so bili sploh kdaj. Ne, vrjame, da bo trajala vaša vlada še kakih šest mesecev."

Cesar se nekoliko prisiljeno nasmeje.

"Upam, da vidite samo prijazni," reče. "Moje čete sicer v resnici niso tako številne kot liberalne, toda na nje se lahko zanesem, ker so dobro izsolane."

"Ne razumem mnogo od vojašine," odvrne Dantes. "Vem pa le toliko, da je vaše zadnje povelje, s katerim ste naročili, da se mora vsakega ujetnika ustreliti kot bandita, vam odtujilo mnogo ljudi, ki so prej z vami držali."

"Saj nisem tako menil," odvrne Maksimilijan. "Bazaine je tako ukazal in me nekako prišli v to. Povelje se bo preklicalo."

"Sir, mislite na svojo osebnost, varnost," svari Dantes. "Vi ste obkroženi od izdajalcev."

"Ne vrjame," odvrne Maksimilijan.

"Spomnite se mojih besed," reče Dantes, "ko bo prepozno. Če vas ujamemo, pridete pred vojno sodišče."

"Vi govorite v smislu mojih sovražnikov," reče cesar nekam mrzlo. "Ali ste pristopili k stranki mojih sovražnikov?"

"Nikdar še nisem pripadal nobeni stranki," odvrne Dantes mirno. "Toda polagoma sem prišel do prepričanja, da je vsaka tuja vlada v Meksiki nemogoča."

"No, bomo videli," odvrne cesar razdražen.

"Prosimo vas še enkrat, da skrbite za svojo osebnost," svari Dantes.

"Torej menda želite, da bi pobegnili iz dežele radi strahu?" vpraša cesar.

"Ne poznate me, Sir," reče Dantes. "Toda meni je znano to, kar vam sedaj povem: V svoji neposredni bližini imate izdajalce. Vi ste vsakemu domačinu tukaj, pa naj pripada katerikoli stranki tuje, in Meksikanec nikdar ne pomišlja kadar mu je tuja umoriti."

"Hvala vam, prevaden hočem biti," reče cesar ter se dvigne s sedeža. Starec mu odpre vrata v jedilnico.

Tu je Edmond medtem se zabaval s častniki. Lopez je hotel vedeti, kdo je stari gospod, ki je odšel s polkovnikom, toda Edmond mu ni hotel natančno odgovoriti. Cesar je bil očividno pri slabi volji, zato hitro zapove, da osedlajo konje in se poslovijo. Pred odhodom pa še reče Maksimilijan, obrnjen proti Edmondu:

"Jaz sem Maksimilijan, cesar meksikanski. Kadar bom zopet imel apetit za roastbeef, tedaj pošljem k vam. Na svidenje."

Edmond in Dantes gledata za odhajajočimi.

"Ni slab mož," reče Dantes. "Ima dobro voljo in tudi razuma mu ne manjka. Toda v svojo nesrečo je prišel v to deželo. Nič se ne briga tu za njegovo. Edini ljudje, na katere se lahko zanese, so Avstrijci, katere je pripeljal s seboj. Toda kaj mu naj ti pomagajo? Celo če zmaga, se Meksiko ne bo uklonila pred njim. Želim le, da ne pride v roke republikanec. Juarez sam ni krivičen, toda nekaj mož je v njegovi bližini, ki se hočejo masčevati in pokazati vsakomur, da ni varno razglasiti se za meksikanskega cesarja."

V poldruhi uri so prišli častniki do Queretaro, precej važno mesto s 50.000 prebivalci. Kot večina meksikanskih mest, tudi to ni bilo utrjeno, pač pa je bilo tam nekaj točk, kjer se je dalo uspešno braniti. Queretaro je imelo dvoje takih točk, in sicer Convent de la Cruz na vzhodu mesta, in neko pokopališče Cerro de las Campanas na severozapadu. Obe točki ste nadvladovali mesto. Toda cesar ni imel vojakov. Pri njem je ostalo le 4000 mož pehote, 3000 konjenikov in 44 topov. Te čete so bile skoro izključno meksikanske. Maksimilijan je hotel pokazati, da se zanese na domačine.

V eni izmed hiš blizu Cerro de las Campanas, je sedela pozno po dnevu istega dne, ko je cesar s svojimi častniki naredil obisk pri Morelovih, mlada žena na sicer ne posebno čistem stolu. Skoz odprto okno se je lahko videlo na pokopališče. Kadila je cigarete.

Soba je bila le za silo opremljena kot je to navada pri Meksikancih. Vratja stranske sobe so odprta, in tu je bila spalnica mlade žene.

Bila je žena približno stara štiriindvajset let, s finim obrazom, čisto rujavimi, nekoliko kodrastimi lasmi in z neskončno poželjivimi očmi — bila je Marion Lamothé. Od svoje lepote se ni zgubila ničesar, le njen stas je postal nekoliko bolj polen, prvi dih mladosti je že zginil.

Bila je sedaj dona Guarato, Don Luis je prodril s svojo voljo, seveda le ker so mu pomagale srečne okoliščine.

Ko je Edmond de Treport tedaj zapustil hac'endo, mu je Marion peš sledila do Cordove. Napol blavo sta jo potem dobila njen oče in don Luis. Francoz, njen oče, don Lamothé, mož poln poštenja in značaja, je bil razžaljen v dno svoje duše. Zaprl jo je v njeno sobo in hudo govoril z njo. Povedal ji je, da ve vse, kar se je godilo med njo in don Guaratom, in da ne vidi nobene druge rešitve za njo, kot da se poroči s kreolcem. Marion, katere duša je bila še vsa prevzeta od divje ljubezni do Edmonda, je z zaničevanjem zavrgla ta očetov predlog. Toda čas in samota sta silno uplivala na njo. Ker jo oče nikakor ni hotel spustiti iz njene sobe, se je vzbudila v njej želja po prostosti. Tudi je zvedela, da je bil don Guarato odlikovan. Pomagal je Francozom z izdajo, in poplačen je bil s častno svetinjo in denarno svoto. Don Guarato je bil na to silno ponosen. Javno je trdil, da mu je odprta pot do srca hčerke vsakega meksikanskega vojvode.

In to je upljivalo na Marion. Da bi mogla misliti, da jo more kdo njenih častilcev zapustiti — tega ni mogla prenesti. Tako je končno privolila, da postane žena kreolca, seveda z namenom, da mu naredi živ-

ljenje kar se da mučno. Njen oče je kmalu po poroki umrl, od jeze in sramu, povzročene od samopašne hčerke.

V tedajšnjih zmešanih časih in razmerah skoro ni bilo mogoče, da bi se hacienda dobro prodala, dasiravno je bila po gospodu Lamothé jako dobro obdelana. Guarato pa bi na vsak način jako rad prevzel haciendo, in ker je življenje političnega ogleduha bilo zadnje čase v Meksiki v veliki nevarnosti, je sklenil, da postane zopet haciendero in v miru živi z Marion na svoji haciendi. Toda temu se je Marion uprla z vso silo. Nekj Francoz ji je ponudil 25.000 dolarjev za farmo, in Marion je ta denar z veseljem sprejela. Z don Luisom se je preselila v mesto.

Od onega časa je postalo življenje don Louisa neprestano trpljenje. Njegova ljubosumnost mu ni pustila miru, in imel je vzroka dovolj za ljubosumnost. Svoji soprogi je le redkokdaj dovolil malo več svobode, zato pa tudi skoro nikdar ni slišal prijazne besede od nje. Kljub temu pa je ni mogel tako strogo varovati kot je mislil. Ko je prišel francoski general Bazaine v Meksiko, je don Luis dobil od njega precej dobičkonosno službo, da je zakladal armado z živili. Ti posli pa so ga prisilili, da je bil večkrat odsoten iz Meksike. Govorilo se je, da je neki upljivni častnik preskrbel to službo don Luisu, ne da bi se on poganjal za njo. In tako je tudi bilo. Dotični častnik je videl Marion in se z njo sporazumel. To je trajalo skoro celo leto. Konečno je pa don Luis vseeno začel sumiti. Toda Marion ga je znala pomiriti, in tudi častnik je bil na predloženem mestu, da bi smel don Luis kaj proti njemu poskusiti. Samo ena njegova želja se je spolnila: svoje stanovanje je premestil v Pueblo.

Dalje prihodnjič.

FRANK CERNE, slovenski urar in zlatar.

Clevelandčani, pozor!

Cenjenim rojakom: uljudno naznanjam, da sem se preselil ravno nasproti prejšnje trgovine na 6033 St. Clair ave. vogal št. ceste ter se priporočam cenjenemu občinstvu za nakup božičnih in novoletnih daril. V zalogi imam vsakovrstne ure, prstane, zapestnice, verižice in priveske, posebno zlate prstane in priveske z znaki vseh slov. Jednot in Zvez. Nadalje Columbia grafophone in plošče v vseh jezikih, posebno fine slovenske plošče iz stare domovine.

Vsled slabih delavskih razmer in prevelike zaloge blaga, sem se namenil prodati vse po tovarniških cenah. Prodajam blago tudi na lahka mesečna odplačila. Ne zamudite torej lepe prilike, ter pridite sedaj, ko dobite dobro blago pri svojem rojaku za pošteno ceno, ker sem še vsakemu zadovoljivo postregel. Posebno ženinom in nevestam se priporočam za 14 k in 18 k zlate poročne prstane. Vsako blago pri meni kupljeno, je garantirano.

Točno popraviljanje vsakovrstnih ur, prstanov, gramofonov in druge zlatnine, jamčim za vsako popravilo. Naznanjam tudi, da lahko dobite pri meni Columbia plošče po 35c, ako izrežete "kupon" v angleškem listu "Leader".

FRANK CERNE,

6033 St. Clair ave. vogal 61 St. Pazite na številko.